

H O T Ă R Ă R E A nr.1-27/2023
cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului
de disciplină și etică nr.3-100/2022 din 09.09.2022, adoptată în privința
procurorului în Procuratura raionului Xxxxx, Xxxx Xxxxx

2 martie 2023

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-100/2022 din 09.09.2022, audiind informația prezentată de către domnul Andrei Cebotari, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La xx.xx.2022 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată adresarea procurorului-șef al Procuraturii raionului Xxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx, care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Procuraturii raionului Xxxxxx, Xxxxx Xxxxxxx, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

În virtutea prevederilor art. 45 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, pentru examinare conform competenței, Inspecției procurorilor.

Aferent rezultatelor examinării sesizării, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxx, identificând temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxxx, a remis prin decizia din xx.xx.2022 cauza disciplinară Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

Potrivit concluziei Inspecției procurorilor, acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx se încadrează în abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu*.

Examinând cauza disciplinară de referință, prin hotărârea nr.3-100/2022 din 09.09.2022 Colegiul de disciplină și etică a decis încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Xxxxxx, Xxxxx Xxxxx, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată, în data de xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a contestat hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, cu aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Xxxxxx, Xxxxx Xxxxx.

Circumstanțele reținute în sesizarea disciplinară

Potrivit sesizării disciplinare, semnată de procurorul-șef al Procuraturii raionului Xxxxxx, Xxxxx Xxxxx, procurorul Xxxxx Xxxxx nu îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile de serviciu, sistematic comite încălcări ale prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 7) din Codul de procedură penală, sub aspectul neasigurării respectării termenului rezonabil în cadrul conducerii și exercitării urmăririi penale, precum și la examinarea și luarea deciziilor pe procesele penale, parvenite la Procuratură, pentru luarea deciziei în conformitate cu art. 274 din Codul de procedură penală, de asemenea sub aspectul lăsării cauzelor penale în nelucrare în mod nejustificat mai mult de 30 de zile, nerespectării termenului de 15 zile prevăzut de art.

290 din Codul de procedură penală pentru verificarea materialelor cauzei penale și adoptarea deciziilor.

Astfel, procurorul Xxxxx Xxxxx la momentul depunerii sesizării avea în exercitare 4 cauze penale: nr.xxxxxxxxxx pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 239 alin. (2) Cod penal, nr. xxxxxxxxxxxx; pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, nr.xxxxxxxxxx; pe semnele infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal; nr. xxxxxxxxxxxx pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 238 alin.(2) Cod penal.

Cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx a fost pornită de către organul de urmărire penală al IP Xxxxxxx în baza unor bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.239 alin.(2) Cod penal. Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale, la data de xx.xx.2009 angajații filialei XX "XXXXXXXXXXXXX" or. Xxxxxxx au acordat întreprinderii XXX "XXXXXX" un credit bancar în valoare de XXXX lei cu încălcarea regulilor de creditare, cauzând instituției un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

În legătură cu modificările intervenite în legislația în vigoare, inclusiv și codul de procedură penală prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, cauza penală data a fost luată pentru exercitarea urmăririi penale în continuare conform competenței de către procuratura raionului Xxxxxxx, iar la data xx.xx.2018 a fost dispusă pentru exercitarea urmăririi penale procurorului Xxxxx Xxxxx.

...Procurorul Xxxxx Xxxxx a ținut cauza penală în nelucrare până în luna xxxxxx 2021, limitându-se numai la emiterea ordonanțelor de prelungire a termenului urmăririi penale. La xx.xx.2021 de către procurorul-șef i-au fost date indicații în scris pe cauza penală data, care urmau a fi executate în termen de până la xx.xx.2021. Indicațiile procurorului au fost ignorate.

La xx.xx.21 au fost date indicații în scris repetate, care n-au fost executate până în prezent.

Verificând materialele cauzei penale, s-a constatat că timp de 4 ani procurorul Xxxxx Xxxxx nu a efectuat nici o acțiune procesuală pe cauza penală data, și s-a limitat numai la expedierea a 2 interpelări.

Cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx a fost pornită de către procuratura raionului Xxxxxxx la xx.xx.2019 pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal.

Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale în perioada xxxxx – xxxxx anului 2019, persoanele responsabile de conducerea XXX "XXXXXX", înregistrat în s. Xxxxx, r-1 Xxxxxx, în mod intenționat și în pofida prevederilor contractului de gaj încheiat între XXX "XXXXXX" și "XXXXX Xxxxx" XXX nr. xxx/xx/xx din xx.xx.2018, au tăinuit și înstrăinat bunurile gajate - roada anului 2019 de porumb, floarea soarelui și grâu.

După începerea urmăririi penale, până la xx.xx.2022, timp de 2 ani și 4 luni procurorul Xxxxx Xxxxx nu a efectuat careva acțiuni procesuale pentru stabilirea adevărului, n-au fost efectuate nici acțiunile procesuale care nu suferă amânare, cum este examinarea la fața locului pentru a stabili locul aflării roadei anului 2019, ori lipsa ei de la locul de depozitare. Numai la xx.xx.2022 conducătorul XXX "XXXXXX" a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 CP și, fiind audiat în calitate de învinuit, nu a recunoscut vina, a dat declarații care contravin declarațiilor a 5 victime.

În pofida acestui fapt, procurorul nu a întreprins nici o măsură pentru a verifica declarațiile învinuitului....

Cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx a fost începută de către procuratura raionului Xxxxxxx la xx.xx.2020, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 183 alin.(1) Cod Penal. Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale, la data de xx.xx.2019, în jurul orei xx.xx, numitul Xxxxxx Xxxxxx, angajat în calitate de paznic la XXX "XXXXXXXXXXXX" din or. Xxxxxxx, în urma verificării teritoriului încredințat, în circumstanțe necunoscute a alunecat în șanțul săpat pentru temelia unei construcții și, ca rezultat, s-a ales cu leziuni corporale de gravitate medie.

La xx.xx.2020 cauza penală data a fost transmisă de către procurorul-șef procurorului Xxxxxx Xxxxxx pentru exercitarea urmăririi penale în continuare, în legătură cu faptul că procurorul de caz X.Xxxxxx, delegat la procuratura raionului Xxxxxxx, a fost reîncadrat la locul permanent de muncă.

Primind cauza penală în exercitare, procurorul Xxxxxx Xxxxxx până în prezent nu a efectuat nici o acțiune procesuală, astfel lăsând cauza penală în nelucrare pe o perioadă de 1 an și 4 luni.

Cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx a fost începută de către procuratura raionului Xxxxxxx la xx.xx.2021, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Penal. Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale, în luna august anul 2011 persoane necunoscute au prezentat cu bună știință la XX "XXXXXXXXXXXXXX" XX acte false din numele XXX 'XXXXXXXXXX', în scopul obținerii creditului în valoare de xxxxxxxx lei, pe care i-au utilizat în scopuri personale.

La xx.xx.2021 cauza penală data a fost transmisă procurorului Xxxxxx Xxxxxx pentru exercitarea urmăririi penale în continuare, în legătură cu faptul că procurorul de caz X. Xxxxxxx, delegat la procuratura raionului Xxxxxxx, a fost reîncadrat la locul permanent de muncă.

Primind cauza penală în exercitare, procurorul Xxxxxx Xxxxxx pînă la xx.xx.2022 nu a efectuat nici o acțiune procesuală, în vederea stabilirii adevărului, lăsând cauza penală în nelucrare pe o perioadă de 9 luni.

E de menționat că procurorul Xxxxxx Xxxxxx a fost atenționat în mod repetat despre necesitatea respectării termenelor prevăzute de Codul de procedură penală, întru neadmiterea tergiversării neîntemeiate, intervenirii prescripției și eschivării persoanelor vinovate de răspundere penală, inclusiv și pe cauza penală data, însă concluzii necesare nu a făcut.

Potrivit autorului sesizării, din motiv că în procuratura raionului Xxxxxxx activează timp de 5 ani numai trei procurori, inclusiv și procurorul-șef, este imposibil de a retrage toate cauzele penale tergiversate din gestiunea procurorului Xxxxxx Xxxxxx.

Remarcă autorul sesizării că, pe toate cauzele penale menționate, procurorul Xxxxxx Xxxxxx a admis tergiversări neîntemeiate, perioade îndelungate de timp nu a efectuat nici o acțiune procesuală pentru stabilirea circumstanțelor cauzei și luarea unei decizii legale, cu toate că săptămânal la ședințele operative a fost atenționat de către procurorul-șef, să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru a termina urmărirea penală pe cauzele penale date în mod prioritar.

În perioada anilor 2019-2022 de la procurorul Xxxxxx Xxxxxx au fost retrase din exercitare și conducere 10 cauze penale în baza art. 53/1 alin.(3) lit.c) Cod procedură penală, din motivul neefectuării acțiunilor de urmărire penală pe cauzele penale în mod justificat mai mult de 30 de zile. Cauzele penale au fost transmise în conducere și exercitare procurorului în procuratura raionului Xxxxxxx, Xxxxxx Xxxx și procurorului-șef Xxxx Xxxxxx.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării disciplinare

Inspekția procurorilor a constatat că procurorul Xxxxx Xxxxx a comis abateri disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a transmis materialele procedurii disciplinare Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

În acest sens, Inspekția procurorilor a reținut toate circumstanțele invocate în sesizarea disciplinară, aferent comiterii pretinselor abateri disciplinare, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

Prin acțiunile/inacțiunile sale, procurorul Xxxxx Xxxxx a încălcat principiul supremației legii prevăzut în pct.6.1.1, pct.6.1.2 și 6.1.4, principiul profesionalismului, prevăzut în pct.6.5.1 dm Codul de etică al procurorilor, potrivit căruia procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să respecte drepturile și interesele legitim ale participanților la proces, persoanelor fizice și juridice, să acționeze în mod echitabil și onest; să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Concluziile Colegiului de disciplină și etică

Analizând în ansamblu materialele acumulate în cadrul verificării prealabile a temeiurilor de tragere la răspundere a procurorului Xxxxx Xxxxx, Colegiul de disciplină și etică a concluzionat că acesta nu a comis careva abateri disciplinare și procedura disciplinară în privința acestuia urmează a fi încetată.

Pentru a se pronunța asupra cazului, Colegiul de disciplină și etică a reținut că, deși constatările Inspekției procurorilor cu privire la admiterea tergiversării pe unele cauze penale, precum și de încălcare a unor termene de soluționare a cauzelor penale și proceselor penale s-au confirmat, lacunele depistate nu sunt rezultatul unei atitudini neglijente față de atribuțiile de serviciu, exprimate prin dezinteres vădit din partea procurorului Xxxxx Xxxxx.

Mai mult, Colegiul a reținut că o situație similară, cu referire la termenele de examinare și tergiversarea cauzelor penale, se regăsește și la cel de al doilea procuror din cadrul procuraturii r-lui Xxxxxxx, fapt declarat de către inspector în cadrul ședinței Colegiului de disciplină și etică.

Astfel, se învederează situația potrivit căreia în cadrul procuraturii r-lui Xxxxxxx activează din 6 procurori doar 3, din care unul este procuror-șef. În această componentă instituția activează din anul 2018, situație menționată de însăși procurorul-șef în sesizare, cu toate că inspectorul a notat că procurorul-șef nu a înaintat careva rapoarte către conducerea Procuraturii Generale pentru suplinirea funcțiilor vacante, în vederea reducerii încărcăturii per procuror.

În aceste circumstanțe instanța disciplinară a menționat că procurorii urmează să se preocupe de cauzele urgente prin natura lor (*măsuri preventive, măsuri de asigurare, măsuri speciale de investigație, termene de menținere într-o anumită calitate*), or încărcătura care le revine celor doi procurori în lipsa a încă trei procurori, este un temei care inevitabil duce la situații din cele constatate în activitatea procurorului Xxxxx

Xxxxxx, însă care în asemenea circumstanțe nu pot fi calificate ca îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

De asemenea, Colegiul de disciplină și etică a reținut că, deși inspectorul a decis că prin acțiunile sale procurorul Xxxxx Xxxxx a comis abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură și anume - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, cu toate acestea abaterea invocată este lipsită de intenție și urmări prejudiciabile.

Pozițiile exprimate în ședință.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 02.03.2023 procurorul Xxxxx Xxxxx și procurorul-șef în Procuratura r-lui XXXXXXXX, Xxxxx Xxxxx nu au fost prezenți, dar au solicitat examinarea în lipsa a procedurii disciplinare.

Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, XXXXXX XXXXXX, a apreciat ca fiind neîntemeiată poziția Colegiului de disciplină și etică vis-a-vis de acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx, care și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

În final, reprezentantul Inspecției procurorilor a solicitat casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului Xxxxx Xxxxx și adoptarea unei noi hotărâri, cu constatarea comiterii de către acesta a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând hotărârea contestată, materialele procedurii disciplinare și ținând cont de toate aspectele examinate în cadrul ședinței, Consiliul Superior al Procurorilor consideră întemeiat să respingă contestația Inspecției procurorilor, ca fiind neîntemeiată, și să mențină hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-100/2022 din 09.09.2022, emisă în privința procurorului Procuraturii raionului XXXXXXXX, Xxxxx Xxxxx.

Pentru a se pronunța în această speță, Consiliul Superior al Procurorilor a analizat conduita procesuală a procurorului Xxxxx Xxxxx, manifestată în contextul desfășurării atribuțiilor de serviciu, nefiind identificate încălcări ale standardelor de activitate a procurorilor.

Consiliul Superior al Procurorilor a supus analizei minuțioase circumstanțele din procedura disciplinară, dovezile administrate, declarațiile părților, aspectele criticate în contestație și a raportat situația de fapt la normele de drept incidente cazului, potrivit cărora pot atrage răspunderea disciplinară numai acele erori ale normelor de procedură care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Ab initio, necesită menționat că, potrivit dispozițiilor art.125¹ din Constituție Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și imparțialității procurorilor. Independența procurorilor este asigurată, inclusiv, prin garantarea respectării principiului legalității în procedurile disciplinare în care sunt vizați.

Potrivit doctrinei și jurisprudenței în materia răspunderii disciplinare, s-a stabilit, cu valoare de principiu, că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține sau a normelor de conduită profesională prevăzute de lege (*Hotărârea Curții Constituționale nr.24 din 14.09.2016, §73*).

Având în vedere circumstanțele enunțate, este incontestabil că angajarea răspunderii disciplinare se circumscrie testului îndeplinirii cumulative a condițiilor

generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, aspecte care urmează a fi analizate inclusiv și prin prisma gradului prejudiciabil al abaterii comise.

Cu just temei, pe baza materialului probator administrat, Colegiul de disciplină și etică a dedus lipsa laturii obiective a abaterii în acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx, deoarece nu a fost probată vreo acțiune sau inacțiune contrară cu îndatoririle profesionale, impuse procurorilor prin lege, jurisprudența CEDO și actele instituționale.

În concluzie, ținând cont de toate argumentele expuse *supra*, se constată că faptele procurorului Xxxxx Xxxxx, care fac obiect al prezentei proceduri disciplinare, nu constituie abatere disciplinară.

Pe cale de consecință, ținând cont de raționamentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază ca fiind justificată concluzia Colegiului de disciplină și etică, cu referire la lipsa în acțiunile adjunctului procurorului al Procuraturii raionului XXXXXXXX, Xxxxx Xxxxx, a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare și decide respingerea contestației Inspecției procurorilor, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-100/2022 din 09.09.2022.

Pentru aceste motive, ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.37, art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.9.10 – 9.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-100/2022 din 09.09.2022, adoptată în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXXX, Xxxxx Xxxxx.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-100/2022 din 09.09.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXXX, Xxxxx Xxxxx, în legătură cu lipsa abaterii disciplinare.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Veronica MIHAILOV-MORARU	semnat
2.	Ceslav PANICO	absent

3.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
4.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
5.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
6.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
7.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
8.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
9.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC